

Vergaderjaar 1988–1989

20 855

Aanpassing van een aantal sociale zekerheidswetten en van enige andere wetten, alsmede het stellen van regels voor de toepassing van die wetten naar aanleiding van de voorstellen van de commissie tot vereenvoudiging van de loonbelasting en de inkomstenbelasting (Wet aanpassing uitkeringsregelingen overheveling opslagpremies)

Nr. 11

TWEDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 21 november 1988

In het voorstel van wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

I

Aan artikel 2, tweede lid wordt toegevoegd:

Bij de vaststelling van het in het eerste lid, onderdeel b, bedoelde premiepercentage kan, met inachtneming van de eerste volzin, een jaarlijks door Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, in overeenstemming met Onze Minister, vast te stellen gedeelte buiten beschouwing worden gelaten. Het in de tweede volzin bedoelde gedeelte wordt gebaseerd op de verhoging van de premie op grond van de AWBZ die voortvloeit uit een vergroting van de verzekeringsaanspraken ingevolge laatstgenoemde wet, onder een gelijktijdige vermindering van overeenkomstige verzekeringsaanspraken ingevolge de Zfw.

II

In artikel 80a onder A wordt, onder vernummering van onderdeel 2 in onderdeel 3, een nieuw onderdeel 2 ingevoegd, luidende:

2. In de tweede volzin van het tweede lid wordt «eerste lid, onderdeel b» vervangen door: eerste lid, onderdeel a.

Toelichting

I; artikel 2

Deze nota van wijziging betreft het verband tussen de fictief vast te stellen AWBZ-premie en de correctie van die premie als gevolg van de herstructurering van het ziektekostenverzekeringsstelsel op grond van de voorstellen van de commissie Structuur en Financiering Gezondheidszorg (commissie Dekker). Uitgangspunt is, dat de overhevelingstoelage een compensatie vormt voor de premies AAW en AWBZ die voor rekening van de werknemer of uitkeringsgerechtigde zullen komen. De premie-

taties in de feitelijke premie zullen ook doorwerken in de fictieve premie die wordt gehanteerd voor de berekening van de overhevelingstoelage.

De uitbreiding van de verzekeringsaanspraken ingevolge de AWBZ heeft een verhoging van de lasten van de AWBZ tot gevolg en daarmee ook een verhoging van de AWBZ-premie. Indien deze verhoging van de AWBZ-premie zou doorwerken in de fictieve AWBZ-premie zou daarmee ook het bedrag van de overhevelingstoelage stijgen. Deze toeslag komt voor rekening van de werkgever en betekent een lastenverzwaring voor de werkgever. Het is echter niet de bedoeling dat de werkgever in financiële zin een bijdrage levert aan dat deel van de AWBZ-premie dat in het kader van de stelselherziening ziektekostenverzekeringen juist voor rekening van de werknemer of uitkeringsgerechtigde dient te zijn.

Met de genoemde herstructurering van het stelsel van ziektekostenverzekeringen wordt een begin gemaakt met ingang van 1 januari 1989. De thans bestaande verschillen in premieheffingsstructuur tussen ziekenfondsverzekerden, deelnemers aan een publiekrechtelijke ziektekostenregeling voor ambtenaren (KPZ) en particulier verzekerden worden in die operatie fasegewijs weggenomen. De premieheffing AWBZ speelt daarin een centrale rol. Door een geleidelijke verhoging van de premie AWBZ ten laste van de verzekerde zelf wordt bereikt dat thans particulier verzekerden geleidelijk een groter deel van het totaal van hun ziektekostenpremies afhankelijk van hun inkomen gaan betalen. Daartegenover staat voor de verzekerden een verlaging van het aandeel van de nominale premieheffing in het totaal van premieheffing. Voor ziekenfondsverzekerden en deelnemers aan een publiekrechtelijke regering geldt enerzijds dat zij een hogere inkomensafhankelijke premie voor de Ziekenfondswet (Zfw, Stb. 1986, 347), respectievelijk KPZ. Daarbovenop komt een verdere daling van dat aandeel in de inkomensafhankelijke premie Zfw, respectievelijk KPZ, door de invoering van een geleidelijk te verhogen nominale premie voor de Zfw, respectievelijk de KPZ.

Voor deze groepen verzekerden loopt derhalve het aandeel van de inkomensafhankelijke premieheffing in de totale premieheffing geleidelijk terug, terwijl het aandeel van de nominale premieheffing juist toeneemt. Bij de afronding van de stelselherziening, thans voorzien in het jaar 1992, zal de premieheffingsstructuur op deze wijze voor enerzijds de thans particulier verzekerden en anderzijds de thans ziekenfondsverzekerden en deelnemers aan een publiekrechtelijke ziektekostenregeling geheel gelijk zijn getrokken.

Deze premiestijging voor de AWBZ en deze daling van het werknemersgedeelte in de premies voor de ZFW en de KPZ zijn voor rekening van de werknemer. De stelselherziening ziektekostenverzekeringen leidt daarnaast ook tot mutaties van de werkgeverslasten. Naar de mate waarin de AWBZ wordt uitgebreid nemen de ziekenfondsverzekering, de publiekrechtelijke regelingen en de particuliere ziektekostenverzekeringen in omvang af. De daarmee gepaard gaande premiedalingen zullen in de loop van het proces van de stelselherziening de werkgeverslasten gaan beïnvloeden. Aanvankelijk zal dat alleen het geval zijn bij de particuliere ziektekostenverzekeringen, waar werkgevers de tegemoetkomingen die zij betalen aan particulier verzekerde werknemers kunnen laten dalen parallel met de geleidelijke daling van de particuliere premies zelf. In de ziekenfondsverzekering en de publiekrechtelijke regeling zal in latere fasen van de stelselherziening na het werknemersdeel van de premie ook het werkgeversdeel van de totale werkgeverslasten gaan dalen. Deze daling dient te worden gecorrigeerd via de overhevelingstoelage.

Daarmee wordt voorkomen dat in macro-economische termen onbedoelde verschuivingen optreden van lasten van de werkgever naar de werknemer.

Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat twee hoofdelementen een rol spelen bij de jaarlijkse vaststelling van dat gedeelte van de premie

AWBZ dat bij de berekening van de overhevelingstoelage buiten beschouwing dient te worden gelaten:

1. de stijging van de premie AWBZ die het gevolg is van uitbreiding van de AWBZ in het kader van de stelselherziening ziektekostenverzekeringen en

2. ter correctie op 1., de daling van de werkgeverslasten in de sfeer van de Zfw, KPZ, respectievelijk particuliere ziektekostenverzekeringen in het kader van de stelselherziening ziektekostenverzekeringen.

Om het bovenstaande uit te kunnen voeren wordt in deze nota van wijziging voorgesteld artikel 2, tweede lid, van het onderhavige wetsvoorstel aan te vullen met een bepaling op grond waarvan de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de bevoegdheid wordt gegeven bij ministeriële regeling een correctie op de fictieve premie AWBZ aan te brengen.

De correctie onder 2, vindt plaats door de verschillende mutaties op geldbedragen (kosten, respectievelijk uitgaven) te herleiden en vervolgens de netto-premie-mutatie te berekenen.

Onderstaand wordt de volledige berekening van het deel van de AWBZ-premie dat buiten beschouwing dient te worden gelaten, schematisch weergegeven. Daarbij zij opgemerkt dat wordt aangevangen per 1 januari 1990 waarbij tevens rekening zal worden gehouden met de uitbreiding van de AWBZ die in 1989 in het kader van de stelselwijziging ziektekostenverzekeringen wordt gerealiseerd.

In oktober van het jaar t-1 wordt het buiten beschouwing te laten deel van de AWBZ-premie voor het jaar t vastgesteld.

kosten overgehevelde verstrekking jaar t, gecorrigeerd voor factor y- het gedeelte van de kosten toe te rekenen aan
● het werkgeversdeel van de ziekenfondspremie en van de premie voor de KPZ-regelingen
● tegemoetkoming van werkgevers m.b.t. premies van particuliere ziektenkostenverzekeringen
∴ delen door het voor-Oortse premieplichtig inkomen jaar t
premiepercentage AWBZ dat buiten beschouwing blijft voor jaar t
- premiepercentage AWBZ jaar t
resteert: fictieve AWBZ-premie als basis voor overhevelingstoelage	-

In oktober van het jaar t wordt het buiten beschouwing te laten deel van de AWBZ-premie voor het jaar t + 1 vastgesteld.

kosten overgehevelde verstrekkingen jaar t gecorrigeerd voor factor y
∴ delen door totale kosten AWBZ jaar t
factor x (t)
totale kosten AWBZ jaar t + 1
(zonder overgehevelde verstrekkingen jaar t + 1)
factor x (t) vermenigvuldigd met totale kosten AWBZ jaar t + 1
+ kosten overgehevelde verstrekkingen jaar t + 1, gecorrigeerd voor factor y
kosten overgehevelde verstrekkingen vanaf jaar t, gecorrigeerd voor factor y
∴ delen door het voor-Oortse premieplichtig inkomen jaar t + 1
premiepercentage AWBZ dat buiten beschouwing blijft voor jaar t + 1
- premiepercentage AWBZ jaar t + 1
resteert: fictieve AWBZ-premie als basis voor overhevelingstoelage	-

Dit schema kan als volgt worden toegelicht.

Het deel van de AWBZ-premie dat in het jaar t buiten beschouwing dient te worden gelaten, wordt verkregen door de kosten van de overge-

hevelde verstrekkingen van het jaar t, waarop de werkgeverslasten in mindering zijn gebracht, te delen door het premieplichtig inkomen.

Om in het jaar t + 1 het premiepercentage vast te stellen dat buiten beschouwing dient te worden gelaten, wordt allereerst de verhouding bepaald tussen de kosten van de overgehevelde verstrekkingen van het jaar t – gecorrigeerd voor de eerder genoemde werkgeverslasten – en de totale kosten AWBZ van het jaar t.

Deze verhouding wordt vermenigvuldigd met de totale kosten van de AWBZ in het jaar t + 1 (exclusief eventueel over te hevelen verstrekkingen in het jaar t + 1). Op deze wijze worden de overgehevelde verstrekkingen van het jaar t aan de autonome kostenontwikkeling aangepast.

De kosten van de in het jaar t + 1 over te hevelen verstrekkingen – gecorrigeerd voor de eerder genoemde werkgeverslasten – tezamen met de aan de autonome kostenontwikkeling aangepaste overgehevelde verstrekkingen van het jaar t leveren een bedrag op dat na deling door het premieplichtig inkomen van het jaar t + 1 het percentage is dat in het jaar t + 1 op de AWBZ-premie in mindering dient te worden gebracht.

De kosten van de gecumuleerde verstrekkingen, waarop steeds weer de werkgeverslasten in mindering dienen te worden gebracht, worden op deze wijze ieder jaar aan de autonome kostenontwikkeling aangepast. Nadat de kosten van de gecumuleerde overgehevelde verstrekkingen van voorafgaande jaren aan de autonome kostenontwikkeling zijn aangepast, worden daarbij vervolgens de kosten van de over te hevelen verstrekkingen van het lopende jaar bij opgeteld; het totaal levert na deling door het premieplichtig inkomen telkens weer het percentage van de AWBZ-premie op dat bij de berekening van de overhevelingstoeslag buiten beschouwing dient te blijven.

Door de voorgestelde wijziging van artikel 2 van het onderhavige wetsvoorstel wordt voorkomen dat de herziening van de premieheffingsstructuur in het stelsel van ziektekostenverzekeringen onbedoeld wordt doorkruist.

II; artikel 2

Indien het wetsvoorstel wijziging financieringsstructuur AKW tot wet wordt verheven, dient de tweede volzin van artikel 2, tweede lid, zoals deze onder I van deze nota van wijziging is komen te luiden, gewijzigd te worden. In artikel 80a onder A van de eerste nota van wijziging zijn in verband hiermee reeds wijzigingen in artikel 2 voorgesteld.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L. de Graaf

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
D. J. D. Dees